

รายงานการประชุม
คณะกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ
ครั้งที่ ๓/๒๕๕๙

วันพุธที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๐.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมคณะรัฐมนตรี ชั้น ๒
อาคารสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล

ผู้มาประชุม

๑. ศาสตราจารย์พิเศษสมชัย ฤชุพันธุ์		ประธานอนุกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ		อนุกรรมการ
๓. นายบุญเลิศ น้อมศิลป์		อนุกรรมการ
๔. นายอนันต์ ปานคล้าย	สำนักงบประมาณ	อนุกรรมการ
๕. ร้อยตำรวจโทหญิง ศรัณย์กร เลิศโอภาส	กรมบัญชีกลาง	อนุกรรมการ
๖. นางสาวสุภัค ไชยวรรณ	สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	อนุกรรมการ
๗. นายผดุงศักดิ์ หาญปรีชาสวัสดิ์	กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	อนุกรรมการ

๘. นายณรงค์ เชื้อบุญช่วย	สำนักงานคณะกรรมการ การกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๙. นางทรงลักษณ์ เกียรติวุฒินนท์	กรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๑๐. นายสุทธิศักดิ์ เจริญเรืองทรัพย์	เมืองพัทยา	อนุกรรมการ
๑๑. นายชาติรี อยู่ประเสริฐ	สมาคมองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑๒. นายนพดล แก้วสุพัฒน์	สมาคมองค์การบริหาร ส่วนตำบลแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑๓. นายวิฑูร เอี่ยมโอภาส	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ	อนุกรรมการ และเลขานุการ
๑๔. นางสาวพิมพ์นารา บัวเกิด	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. นายพิชัย ชัยสัมฤทธิ์โชค	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์	ติตราชการ
๒. ผู้แทนสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย	ติตราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายพหล เก้าเอี้ยน	สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
๒. นางสาวณัฐรวิ วรรณมาตร	สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
๓. นางสาวพรทิพย์ เอ็กกันหา	สำนักงานประมาณ
๔. นางสาวนวลจันทร์ สุขอินทร์	สำนักงานประมาณ
๕. นายปิติภณ โพธิ์ไธ	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๖ นายพิมมนต์ อรัญพูล	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๗. นางดรุณี สุภานัย	กรุงเทพมหานคร
๘. นายยุทธ อุตัยศิริกุล	กรุงเทพมหานคร
๙. นายณัฐวัฒน์ ศิลปโสภณพันธุ์	กรุงเทพมหานคร
๑๐ นางสาวเอกรัตน์ สายทอง	เมืองพัทยา
๑๑. นายอาคม นันตติกุล	เทศบาลนครแหลมฉบัง
๑๒. นายไพรัตน์ เพชรราช	เทศบาลนครแหลมฉบัง
๑๓ นางสาวเกษรา ดวงมณี	เทศบาลนครแหลมฉบัง
๑๔. นายภูวนนท์ คงหนองช้าง	สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย
๑๕. เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	

เริ่มประชุม เวลา ๑๐.๐๐ น.

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธาน/เลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบ

- รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ ในวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙ และอนุกรรมการฯ หลายท่านได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ใน ก.ก.ถ. จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอเชิญเข้าร่วมประชุม ก.ก.ถ. ในวัน เวลาดังกล่าวด้วย

วาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม

- รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เลขานุการฯ รายงานว่า ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ และแจ้งเวียนให้อนุกรรมการทุกท่านพิจารณาแล้ว ไม่มีอนุกรรมการท่านใดขอแก้ไขรายงานการประชุม

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณารับรองรายงานการประชุม

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่องร่างระเบียบคณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะว่าด้วยหลักเกณฑ์การกู้เงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.

ประธานอนุกรรมการฯ ขอเลื่อนพิจารณาเรื่องดังกล่าวออกไป โดยกำหนดการพิจารณาในการประชุมคณะอนุกรรมการครั้งต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

เรื่องที่ ๔.๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

เลขาธิการ รายงานว่า คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ได้มีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งศาสตราจารย์พิเศษสมชัย ฤชุพันธุ์ ประธานอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ได้ลงนาม

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพเป็นประธานคณะกรรมการ เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นคณะกรรมการและเลขานุการ ผู้แทนสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวม ๑๓ คน มีอำนาจหน้าที่พิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ของ อปท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ และรายงานผลการดำเนินการให้แก่คณะอนุกรรมการฯ เพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดทราบ

มติที่ประชุม รับทราบ

เรื่องที่ ๔.๒ รายงานผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของ คณะกรรมาธิการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขานุการ รายงานว่า คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ มีมติ รับทราบรายงานและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง สภานิติบัญญัติ แห่งชาติ เรื่องแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมอบหมายให้ กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักรับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการฯ ไปพิจารณาร่วมกับ กระทรวงการคลัง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และกรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและ

ความเหมาะสมของรายงานและข้อเสนอแนะดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวมแล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ต่อมากระทรวงมหาดไทย ได้จัดให้มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย มท. (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมการปกครอง และกรมที่ดิน) กระทรวงการคลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และกรมสรรพสามิต) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กรุงเทพมหานคร กรมอนามัย กรมควบคุมมลพิษ และกรมการจัดหางาน เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๙ เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง สถาบันบัญญัติแห่งชาติ และได้จัดทำสรุปผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ เสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบแล้ว

นอกจากนี้คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ มีมติรับทราบผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ เรื่องแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสถาบันบัญญัติแห่งชาติทราบต่อไป ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทราบแล้ว

ผลการดำเนินงานของกระทรวงมหาดไทย เรื่องแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเสนอ ครม. เพื่อทราบแล้ว สรุปได้ดังนี้

- ๑) การพิจารณาปรับฐานราคาปานกลางและลดดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ลง

๓.๑) การพิจารณาปรับปรุงแนวปะปานกลางทดน (ภาษาบำรุงทองท) โดยให้
กระทรวงการคลัง (กค.) เร่งรัดการเสนอร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.
ต่อคณะรัฐมนตรีโดยเร็ว ซึ่งจะทำให้การปรับฐานราคาปานกลางของที่ดินเป็นปัจจุบัน

๑.๒) ลดการใช้ดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ (ภาษีโรงเรือนและที่ดิน) โดยให้ดำเนินการ
ตามข้อเสนอ เพื่อให้การประเมินภาษีโรงเรือน และที่ดินมีหลักเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน
และมีความเป็นธรรม เพื่อลดการใช้ดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ และให้นำความเห็นของหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องไปประกอบการพิจารณาด้วย

๒) การปรับปรุงอัตราภาษีป้ายให้ทันสมัย โดยให้รับความเห็นของ กค. ในส่วนของ
การปรับปรุงอัตราภาษีป้าย เพื่อประกอบการแก้ไขกฎกระทรวงสำหรับอัตราภาษีมอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมา
ประชุมร่วมกันอีกครั้งหนึ่ง

๓) การพัฒนาและปรับปรุงการจัดเก็บภาษีให้ท้องถิ่นได้มีสัดส่วนที่สูงขึ้น

๓.๑) การเพิ่มสัดส่วนรายได้ของ อปท. โดยรับทราบการกำหนดสัดส่วนรายได้ของ อปท.
เป็นอำนาจของ ก.ก.ธ. ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่
อปท. พ.ศ. ๒๕๔๒

๓.๒) การพัฒนาและปรับปรุงการจัดเก็บภาษีให้ท้องถิ่นได้มีสัดส่วนที่สูงขึ้น โดยเห็นชอบ
ตามที่ มท. ได้แจ้งแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ และให้รับความเห็นของ กค. ในเรื่องการ
ส่งเสริมให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการเสียภาษี เพื่อพิจารณาดำเนินการด้วย

๔) การปรับปรุงภาษีและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ

๔.๑) ภาษีสิ่งแวดล้อม โดยรับทราบผลการดำเนินการของหน่วยงานหลักและให้หน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๔.๒) ค่าบำบัดน้ำเสีย ให้กรมควบคุมมลพิษ และ กทม. ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนด เพื่อให้มีการจัดเก็บค่าบำบัดน้ำเสีย รวมทั้งประสานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สอ.) เพื่อกำหนดแนวทางส่งเสริมให้ อบท. จัดเก็บค่าบริการตามที่กรมควบคุมมลพิษกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ ซึ่งจะทำให้ อบท. มีรายได้เพิ่มขึ้น

๔.๓) ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ

๔.๓.๑) ค่าธรรมเนียมการเก็บและขนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล โดยรับทราบเกี่ยวกับการดำเนินการปรับเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียม และเห็นชอบในการปรับเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บในปัจจุบันให้สูงขึ้น

๔.๓.๒) ค่าธรรมเนียมการจอดยานยนต์ เห็นชอบในการเสนอปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพื่อกำหนดให้ อบต. สามารถจัดเก็บค่าธรรมเนียมการจอดยานยนต์เช่นเดียวกับเทศบาลด้วย

๔.๓.๓) ค่าธรรมเนียมการใช้บริการสาธารณะของแรงงานต่างด้าว โดยรับทราบการดำเนินการของกรมการจัดหางานเกี่ยวกับการเก็บค่าธรรมเนียมการทำงานและการจ้างคนต่างด้าวตามกฎหมายกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการทำงานและการจ้างคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๒

๕) การดำเนินงานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๕.๑) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินให้เป็นรูปแบบเดียวกันทั้งระบบและมีระบบการจัดเก็บภาษีที่อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ที่มาเสียภาษี โดยเห็นชอบตามที่ มท. ได้แจ้งแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ และมติคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เรื่องวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๗

๕.๒) ปรับรูปแบบในการจัดสรรงบประมาณการก่อสร้างอาคาร เช่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ โดยเห็นชอบตามที่สำนักงบประมาณเสนอให้ สก. ใช้แบบแปลนมาตรฐาน อาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พร้อมประมาณราคาก่อสร้างประกอบ จำนวน ๓ แบบ เพื่อเป็นแบบมาตรฐานให้กับ อปท. ประกอบการขอรับเงินอุดหนุนจาก สก.

๕.๓) การเพิ่มรายได้จากผลประกอบการให้สถานธนาณบาล โดยการแก้ไขกฎหมายให้เป็นอำนาจของ อสส. หรือผู้จัดการสถานธนาณบาล ในการกำหนดแนวทางการบริหารงบประมาณหรือการลงนาม ก่อหนี้ผูกพันเพื่อให้เกิดความคล่องตัว โดยเห็นชอบกรณีการกู้เงินเพื่อใช้ในกิจการสถานธนาณบาล ตามมาตรา ๖๖ แห่ง พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖

๕.๔) มาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องกระบวนการขายและการจ่ายภาษีอากร ให้กับ อบจ. โดยเห็นชอบให้ปรับปรุงกระบวนการจัดเก็บภาษี และการตรวจสอบความถูกต้อง โดยให้ สก. เป็น เจ้าภาพจัดประชุมเพื่อวางกรอบแนวทางการจัดเก็บภาษีอากรให้ชัดเจน

๖) การดำเนินการของกรุงเทพมหานคร เช่น การจัดเก็บภาษีอากรกำหนดราคาปานกลาง ที่ดินให้เป็นปัจจุบันและกำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการจัดเก็บภาษีในอัตราที่เหมาะสม การจัดทำแผนที่ ภาษี และการนำข้อมูลการจดทะเบียนพาณิชย์ไปใช้เป็นฐานในการจัดเก็บภาษี โดยที่ประชุมรับทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานของ กทม. และเห็นชอบตามที่ กทม. เสนอในการผลักดันร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและ สิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดทราบ

ประธาน มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการกระจายอำนาจฯ ดังนี้

๑. ควรกำหนดนโยบายเรื่องการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ให้เป็นวาระแห่งชาติ เนื่องจากจะช่วยแก้ไขปัญหาค้นฐานของประเทศไทย ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำระหว่างความเจริญในเมืองหลวงและชนบท รวมทั้งช่วยแก้ไขปัญหาร่องภาชีและปัญหาเศรษฐกิจได้ด้วย แต่อาจไม่ได้ผลหากไม่มีการแก้ไขเรื่องโครงสร้างอำนาจของประเทศไทยซึ่งเป็นการบริหารแบบรวมศูนย์อำนาจส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจและความมั่งคั่งกระจุกตัวอยู่ในเมืองหลวงเป็นสาเหตุทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำ

๒. ควรทำให้ผู้ที่มีอำนาจบริหารจัดการบ้านเมืองเกิดการยอมรับเรื่องการกระจายอำนาจเพื่อให้เกิดการกระจายอำนาจตามความเหมาะสม โดยกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจรัฐระดับชาติกับอำนาจรัฐระดับท้องถิ่นให้ชัดเจน

๓. ปัจจุบันโครงสร้างอำนาจรัฐเป็นแบบรวมศูนย์อำนาจ ซึ่งเป็นการบริหารจัดการเชิงอำนาจหน้าที่ (function) และมีกลไกการสั่งการจากส่วนกลางเพื่อให้หน่วยงานในสังกัดในพื้นที่มีการปฏิบัติทั่วประเทศ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานส่วนกลางที่รับผิดชอบเรื่องการศึกษาจะทำเฉพาะการศึกษาและมีหน่วยงานในสังกัดทั่วราชอาณาจักรเป็นหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ เป็นต้น ถ้าทุกหน่วยงานทำตามอำนาจหน้าที่ของตนเองจะทำให้การบริหารจัดการเชิงอำนาจหน้าที่เข้มแข็งและมีอำนาจมาก ทำให้ประเทศไทยเป็นปึกแผ่นไม่เกิดปัญหาเรื่องการเมืองและการแบ่งแยก ซึ่งการรวมศูนย์อำนาจเป็นเรื่องที่ดี เนื่องจากสร้างความเข้มแข็งและความเป็นปึกแผ่น และนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศให้เจริญเติบโตลดพัวความเหลื่อมล้ำประเทศไทย

๔. ปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจรัฐระดับชาติกับระดับท้องถิ่น เราสร้างอำนาจรัฐที่มีลักษณะการบริหารจัดการตามอำนาจหน้าที่ คือ สร้างความเข้มแข็งของกระทรวง ทบวง กรม หน้าที่ใครหน้าที่มัน และมีขอบเขตทั่วประเทศไทย แต่กลับละเลยต่อการพัฒนาระดับพื้นที่ (Area Base) ซึ่งในระดับพื้นที่มีความรับผิดชอบเรื่องการศึกษา สาธารณสุข การเกษตร ถนน แต่ไม่มีผู้รับผิดชอบระดับจังหวัดว่า ฐานะความเป็นอยู่ของคนในจังหวัดเป็นอย่างไร ทิศทางโดยรวมจะไปทางไหน และผู้ว่าราชการจังหวัดไม่มีอำนาจสั่งการได้จริง เช่น สาธารณสุขจังหวัดจะทำตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่มีอำนาจสั่งการ ลงโทษ ย้ายข้าราชการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขได้ เนื่องจากอำนาจการบริหารจัดการ กำกับดูแล ในเรื่องสาธารณสุขทั้งหมดอยู่ที่กระทรวงสาธารณสุข ทำให้ไม่รู้ว่าแต่ละพื้นที่ใช้งบประมาณเท่าไร เป็นต้น ดังนั้นการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ควรเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของ อปท. โดยอาจกำหนดอำนาจหน้าที่ของ อปท. เป็นแบบ Negative List ที่ไม่ต้องระบุว่า อปท. ทำอะไรได้บ้าง แต่ควรกำหนดว่าเรื่องใดที่ อปท. ทำไม่ได้ เช่น การดูแลประชาชนและการพัฒนาท้องถิ่น โดย อปท. สามารถดำเนินการได้ตามสมควรและความเหมาะสม เป็นต้น

๕. ควรแบ่งภารกิจเชิงอำนาจหน้าที่และภารกิจเชิงพื้นที่ให้ชัดเจน โดยหน่วยงานเชิงอำนาจหน้าที่ควรเป็นหน่วยกำหนดนโยบาย กำกับดูแล สนับสนุนทางวิชาการ และให้ข้อเสนอแนะกับหน่วยงานเชิงพื้นที่ ส่วนหน่วยงานเชิงพื้นที่ต้องปฏิบัติงานในที่พื้นที่เป็นหลัก เช่น การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายการศึกษา วางแผนการศึกษาของประเทศ และกำกับดูแลสถานศึกษาทุกแห่งไม่ว่าจะดำเนินการโดยรัฐบาลหรือท้องถิ่น สนับสนุนทางเทคนิค การสอน และกำหนดหลักสูตร เป็นต้น แต่ในขณะนี้กระทรวงต่าง ๆ ที่ถ่ายโอนภารกิจให้แก่ท้องถิ่นจะตัดขาดโดยไม่ยุ่งเกี่ยวกับภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่ อปท. แล้ว ซึ่งเรื่องนี้เป็นฐานอำนาจของผู้ที่มีอำนาจมีความขัดแย้งกันจึงทำได้ยาก

๖. ปัญหาเรื่องระบบข้อมูลด้านการเงินของประเทศไทย หน่วยงานราชการส่วนกลาง มีการจัดเก็บข้อมูลด้านการเงินที่มีประสิทธิภาพดี แต่ อปท. จำนวนหนึ่งยังมีการจัดเก็บข้อมูลที่ไม่มีประสิทธิภาพ การไม่มีข้อมูลที่จำเป็นทำให้ประชาชนไม่สามารถรับทราบและเข้าไปตรวจสอบข้อมูลได้ หาก อปท. มีข้อมูลที่ชัดเจน จะทำให้เกิดความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ดังนั้นจึงควรตระหนักและให้ความสำคัญกับข้อมูลด้านการเงิน เนื่องจากเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาประเทศ

๗. ควรกำหนดภาษีที่เป็นรายได้ของท้องถิ่นว่าเป็นภาษีท้องถิ่นหรือภาษีที่ใช้ฐานร่วม เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีที่ใช้ฐานร่วม ควรใช้หลักการสะท้อนแหล่งกำเนิดภาษีเกิดขึ้นที่ใดควรจัดสรรให้ที่นั้น โดยเฉพาะภาษีค่าธรรมเนียมการโอนที่ดิน ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนจำนอง ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมอสังหาริมทรัพย์ที่กรมที่ดินได้จัดเก็บในขณะนี้ เป็นรายได้ของท้องถิ่นทั้งหมด รวมทั้งหากรัฐบาลมีนโยบายการส่งเสริมการมีรถยนต์ควรแยกออกเป็นค่าธรรมเนียมรถยนต์และภาษีป้ายทะเบียนรถยนต์ด้วย และควรกำหนดให้ชัดเจนว่าภาษีท้องถิ่นมีจำนวนเท่าไร ส่วนกลางมีจำนวนเท่าไร

ที่ประชุมมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังนี้

๑. การลดอัตราการจัดเก็บภาษีค่าธรรมเนียมรถยนต์ให้แก่ อปท. และค่าธรรมเนียมป้ายทะเบียนรถ ควรลดภาษีศุลกากรจากการนำเข้ารถยนต์ และเพิ่มภาษียาสูบให้สูงขึ้น

ไม่ควรพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาล เช่น กรุงเทพมหานครสามารถจัดเก็บรายได้จากภาษีน้ำมันได้ปีละมาก ๆ และมาตาพุดเป็นศูนย์กลางความเจริญและแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรมหลักของประเทศ มีรายได้จำนวนมาก หากมีการจัดเก็บภาษีทรัพย์สิน ไม่ควรขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาล สำหรับ อบท. ที่จัดเก็บรายได้ได้น้อยรัฐบาลควรให้การสนับสนุน โดยจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. นั้น ต่อไป

๓. รัฐบาลมีนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยลดค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมอสังหาริมทรัพย์ทำให้ อบท. มีรายได้ลดลงและไม่มีการชดเชยให้ ทำให้รายได้ของ อบท. ลดน้อยลงไปนั้น รัฐบาลมีการชดเชยให้หรือไม่

๔. ปัญหาการปฏิบัติงานที่มีความทับซ้อนกันในเรื่องขอบเขตอำนาจหน้าที่และพื้นที่รับผิดชอบ เช่น เมื่อมีการจัดบริการสาธารณะในพื้นที่ โดยหน่วยงานเชิงอำนาจหน้าที่ (function) มักสร้างความสับสนและมีความทับซ้อนกับ อบท. ปัจจุบัน อบท. ปฏิบัติงานโดยมีหน้าที่แต่ไม่มีกฎหมายและไม่มีอำนาจรองรับ เนื่องจากอำนาจยังอยู่ที่หน่วยงานเชิงอำนาจหน้าที่ (function) ทำให้ถูกหน่วยตรวจสอบหักท้วงว่าไม่ใช่อำนาจหน้าที่และยังไม่ได้โอนให้ อบท. ซึ่งมีวิธีป้องกันและแก้ปัญหาดังกล่าว ดังนี้

๔.๑ ควรออกประกาศ กกถ. เรื่อง การกำหนดขอบเขตและอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจนว่าหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบ จะช่วยให้ประหยัดทั้งงบประมาณ และบุคลากร

๔.๒ อบท. ปฏิบัติงานตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งไม่ได้ออกระเบียบการใช้จ่ายเงินตามภารกิจที่ถ่ายโอนเอาไว้ เช่น การจัดงานการแข่งขัน กีฬา งานวัฒนธรรมประเพณี จึงไม่มีกฎหมายรองรับการใช้จ่ายในการดำเนินการต่าง ๆ ทั้ง ๆ ที่ อบท. ในพื้นที่ทำหน้าที่แทนหน่วยงานเชิงอำนาจหน้าที่ (function) ทั้งหมด แต่กลับถูกหน่วยตรวจสอบหักท้วงว่าทำผิดกฎหมายและตีความว่าทุจริต

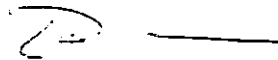
๔.๓ ควรมีกรรมการในพื้นที่ เพื่อพิจารณาขอบเขตและอำนาจหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานเชิงอำนาจหน้าที่ (function) และ อปท. ว่ามีความทับซ้อนหรือไม่ และหน้าที่ความรับผิดชอบควรเป็นของหน่วยงานใด รวมทั้งควรมีการตรวจสอบหน่วยงานเชิงอำนาจหน้าที่ (function) ที่ได้รับงบประมาณ โดยแต่งตั้งบุคลากรของ อปท. มาตรวจสอบด้วย

ที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

- ไม่มี -

เลิกประชุม เวลา ๑๒.๐๐ น.

(นายวิฑูร เอี่ยมโอภาส)

ผู้จัดบันทึกการประชุม